

ÖKLİD DÜZLEMİNDE GEÇEN BİR YAŞAM: FİKRİ GÖKDAL

Yahya Gökmen Boyar

Akdeniz Üniversitesi, Matematik Bölümü, 07058-ANTALYA

İlim, ilim bilmektir,
İlim, kendün bilmektir,
Sen kendünü bilmezsin,
Ya nice okumaktır?

YUNUS EMRE

ÖNSÖZ: SONSÖZ SONRASI

Yıl 1999, üniversiteye yeni bir hoca gelmiş, "Belitsel Geometri" dersine girecekmış. Uzaktan gördüm esmer, uzun boylu, oldukça zayıf, sanırım 55-60 yaşlarında, disiplinli birine benziyor, yürüyüşünden belli dimdik. Gri bir pantolonu var, lisede giydiklerimize benziyor. Derslerine girmeye başladım, tahminim doğruymuş disiplinli, ayrıca tahtayla tebeşiri kalem kağıt gibi kullanıyor, ziyan etmeden. Yazısının güzelliği okumaya heveslendiriyor insanı, çizimleri şaşırtıcı derecede düzgün, çember çizerken pergel, doğru çizerken cetvel oluyor sanki, sanırım bu hoca dersi önemsiyor. Zamanla bir çok özelliğini daha öğreniyorum, mesela esinti onu rahatsız ediyor, derse girer girmez önce kapı pencere kapatılıyor, bir de dersin takip edilmesi onun için önemli, devamsızlık, bize verilmiş bir hakkı kullanmamak anlamına geliyor. Zaman geçiyor, pek gülümsediğini görmüyorum ya bir sıkıntısı var ya da gülecek bir şey yok. Arada bir dersin sonlarında rahatlatan bir söz söyleyip, tebessüm ediyor, içim gülüyor. Adı kalmış insanlardan sözederken de bedeni heyecanla geriliyor. Dikkat çekilmesi gereken felsefi cümlelerde küçük gözleri, kocamanlığıyla beni şaşırtıyor. Öğretiyor, öğreniyorum.

Odasının kapısı açık, giren tanrı misafiri, inceliği ruhundaki tebessüm, masasında sıcak çay ya da kahve dumanı sigarasının dumanını kovalamakta, gözler bizim bilmediğimiz bir dünyada geçmişini sorgulamakta, belki de iki boyutlu bir dünyada üçüncü boyutu aramakta, müzik ise klasikliğiyle tüm olanlara eşlik etmekte.

Bir yakınlık seziyorum, olgunluk kokusu alıyorum, kendi olan biriyle karşı karşıyayım, saygım sevgi destekli ve artıyor, artıyor... Zor bir dönemin zorlu şartlarına katlanılmış, yılmamış, unvan değil öz hedef alınmış. Şaşkınım, küçülüyorum.

Ölümü dünyada hakikat gördüm.

AŞIK VEYSEL

VE BİR GÜN ...

Gün kış günü, hava ilkbahar özentisi. Belki erken yatılmış gün öncesi kimbilir belki de doyasıya yaşanmış gecesi. Ne olursa olsun gün hep bir doğuşa gebe, yeni bir uyanışa. İki göz kapağının eş zamanlı hareketi ve bir beklentiyle açıldı güne göz. Her yeni başlangıç gibi biraz da şaşkın. Yatak, yastık, yorgan her zamanki ayrılışı yaşad bedenden, ayaklar yere dik günün ilk adımı diğerine öncü, alınan yol prensip gereği alışılmış.

Yıllar çalışmayla özdeş, tatil ezberlenmemiş bir kelime, haftanın sonundaki iki günden ilki ama yine de görev yerinde hazır beklenilmekte. Orası kutsal, dört duvar.

Seven sayısı tanıştığı insan sayısı ama yalnızlık esaslı bir eğitmen sona hazırlık için. Bir beklenti var ve herhangi bir evren an' ı; durdu evren durdu, boyutlar an 'ın içindeki saygı duruşu; bitti.

Uğurladık, gökyüzünün gözleri bulutlar ağlaştılar bu mütevazı gidişe. Bize dertleşmek kaldı, kalanları paylaşmak ve büyütme değerlerini.

ARDINDAN SÖYLENENLER ...

Klasik geometrinin büyük üstadı, yaşamı Öklid düzleminde geçmiş büyük insan **FİKRİ GÖKDAL HOCAM** 'a sonsuz sevgilerimle... (İlham Aliyev)

Sizinle birlikte çok şey paylaştık bu kısacık dönemde. Matematiğin yanında dostluğun, sevginin ne demek olduğunu öğrendik. Sizin için tek bir şey söyleyeceğiz ve bu her şeye yetecek...

HOCAM, SİZ MÜTHİŞ BİR İNSANDINIZ... (Matematik Bölümü 1. sınıf öğrencileri)

Hayatımda tanıdığım en dürüst, en kibar ve en saygıdeğer hocaydınız, kişiydiniz. (Nesrin Tutaş)

HOCAM, 10 dakika geç gelirim demiştiniz, bir ömür değil. (960304019)

Ellerim titriyor. Kanıyorum. Yüreğim, beynim paramparça. Nietzsche 'nin bir sözü var: "*Biz varken ölüm yok, ölüm varken biz yokuz*" diyor ünlü filozof.

Siz hep varsınız HOCAM. (Sezen İşcan)

Her geçen gün ciddiyetten uzaklaşan günümüz akademik yaşamında, yaptığınız her işi nasıl da ciddiye alırdınız, sevgili hocam... (Mutlu Güloğlu)

Estetik ve düzenin hep bir arada bulunduğu çalışmalarınızı hiç unutmuyacağız. (Ayhan Dil)

Hayatı boyunca ilkeli davranmayı kendine bir yaşam biçimi yapmış hocamız, her zaman bizi iyiye, güzele ve salt doğruya yöneltmeye uğraştı. Odasına gidip soru sordüğümüzde işin inceliklerini her zaman anlatır, yüzeysel olmaktan kaçınırdı. İyi bir matematikçiye meseleleri derinlemesine sorgulayan matematikçi olarak tarif ederdi. Matematiği ve onu anlatmasını çok severdi, zaten bir cumartesi günü odasında öğrencilere matematik anlatırken vefat etti: Su testisi su yolunda kırıldı... (Ramazan Tınaztepe)

Matematiğin kutsallığını ve felsefesini bize öğrettiğiniz için çok teşekkürler... Umarım orada Gauss ve Euler ile matematik toplantıları yaparsınız. (Yıldız Güldoğan)

Yaşadığınız gibi gittiniz HOCAM! (Uğur Güray)

Çınarlar yatakta değil, ayakta ölür. Hocam sizi hiç bir zaman unutmuyacağız. (Uğur Özcan)

Durun hocam, nereye gidiyorsunuz? Sizden öğreneceğimiz daha çok şey var... Birlikte geçireceğimiz matematik sohbetleri var, daha matematik olimpiyatları yapacağız; siz sorular hazırlıyordunuz ya...

"Dur! Nereye gidiyorsunuz?" Bunu siz söylediniz hocam... Sizi unutmuyacağız. Hep kalbimizde olacaksınız. (Simten Uyhan)

Dersleriniz hep sabah 8:40'ta olurdu ve ben uyumayı çok seven bir insanım. Bu sabah sizin için son kez yine 8:40'ta okulda idim. Sizi amma çok seviyordum hocam! (Şerife Es)

Pergel ve cetvel kullanarak çizilemeyenlere inat, ne güzel çizerdin tahtaya bir tebeşir ile çemberi... Sevgi ve saygılarımla... (Ayşe Uyar)

Bu hayat oyununu mutlak dürüstlükle oynayan nadir insanlardan biriydi Fikri Hocam. (Melih Eryiğit)

Bölümümüze ve tek tek her birimize kazandırdığınız tüm güzellikler için teşekkürlerimi sunuyorum. Güle güle... (Doğan Çoker)

SONSÖZ

Yolların kesiştiği yerde bir yolcu tanıdım
şekli insan,
ruhuna gelince inceliği bedeninden ince.
Yolcu keşişimde noktalandı yolu, bir diğerine başlasın diye.
Biz ki yolu bitmeyenler cebimize koyduk yolcudan kalanları,
içimizde bir acı, tarif etmek tanımsız
bir de tebessümü takılmış yüzümüze,
yola devam...

MATEMATİKSEVERLER İÇİN KİTAPLAR...

SÜRREEL SAYILAR

Yazan: D.E.Knuth, Çeviren: Mehmet Budak, Nar Yayınları, 1995

Bu kitap, popüler bilim kitapları sözkonusu olduğunda akla ilk gelen örneklerden biri değil. Bir bilimsel alanın güncel tartışmalarını, tarihini veya öncü kişiliklerini ele almıyor. Ancak, özgül bir alt-alanın hatta bir konunun daha geniş ve derin bilgisini veriyor. *Sürreel Sayılar*, bilimle profesyonel olarak değil, ancak aktif olarak ilgilenmek isteyen okura uygun bir çalışma. O nedenle okurdan biraz zaman ve emek istiyor. Zaten kitabın bilgisini ve özümsemenin ve tadına varmanın da bir başka yolu yok.

MATEMATİKÇİ GAZETE OKUYOR

Yazan: J.A.Paulos, Çeviren: Celal Kapkın, Evrim Yayınevi, 1999

John Allen Paulos, *Innumeracy*'yi best seler yapan aynı, bildik, dostça, nükteli ve zeki yaklaşımla, her gün okuduğumuz makalelerin birçoğunda matematiğin ve sayıların nasıl bir anahtar öge olduğunu göstererek günlük gazete sayfaları arasında dolaşılıyor. Senato'dan, SAT'lara, sekse, suça, ünlülere ve mezheplere, matematikle hiç ilgisi yokmuş gibi görünen öyküleri alıyor ve matematik bilgisinden yoksun olmanın onları kavramamıza nasıl engel olabildiğini gösteriyor.

MATEMATİKLE BAŞARIYI YAKALAMAK

Yazan: G.Shafter, Çeviren: Melih Üzmez, Gün Yayıncılık, 2000

Bu kitapta matematiğin yardımıyla, hayatın gerçeklerinin anlaşılmasını sağlamak hedef alınmıştır. Bilgisayar sanayinde yirmi yıl çalışmış ve bu sürenin son yıllarında üç büyük uluslararası bilgisayar firmalarında CEO ve COO (genel müdür ve üst düzey yönetici) olarak görev yapmış, matematiği çok seven üç çocuğun babası olan George Schaffner, kitabında gerçek hayat hikayelerinden örnekler, bilinen kelime ve sayıları kullanmak, olayları basit ve kısa tutmak ve denklemleri içlerindeki bilinmeyenle çözmek gibi konular üzerinde duruyor.